

uttalelser fra råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse
Møtedato: 02.02.2022

Sak 2/ 22

COVID 19 PANDEMIEN EVALUERING/ERFARING SÅ LANGT OG VEGEN VIDERE

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Pandemien har vart i to år og synes nå å nærme seg en ny fase hvor strenge smittevernregler ikke lenger synes nødvendige.

Eldre, psykisk syke og personer med funksjonsnedsettelse har vært blant de gausdølene hvor dagliglivet i stor grad har vært preget av pandemien.

Sentrale helsemyndigheter har vært tydelige på at den enkelte kommune bør evaluere pandemiens innvirkning på lokalsamfunnet og hvilke lærdommer vi kan ta med oss.

Vi vet ikke hva fremtiden bringer, men i løpet av en tiårs periode må vi regne med en ny pandemi som vil kreve smitteverntiltak.

REF anbefaler sterkt at kommunen gjennomfører en tverrfaglig evaluering av smitteverntiltakene med tydeliggjøring av viktige læringspunkter fra de to siste årene. Det bør etterfølges av en konkret plan om hvordan vi bedre kan forberede kommunens tjenesteapparat på neste pandemi.

REF ønsker å delta i evalueringen.

Sak 3/22 DIGITAL FOLKEAVSTEMNING OG EVENTUELL OPPLØSNING AV INNLANDET FYLKESKOMMUNE

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Folkeavstemningen om fylkeskommunens framtid planlegges som en digital avstemning. Det vanskeliggjør valgdeltakelse fra innbyggere uten digital kompetanse eller tilgang til digitale hjelpemidler. Dette gjelder i stor grad de som REF skal være talsperson for.

Det er kritikkverdig at gjennomføringen av valget i vår kommune ikke er oversendt REF til uttalelse mens uttalelsen enda kunne påvirke hvordan valget gjennomføres.

Det er for lite tid igjen til å endre på gjennomføringen nå.

Sak 4/22 NY BEHANDLING AV VEDTAK OM NEDLEGGING AV BJØRKVIN BOFELLESKAP

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Bjørkvin bofelleskap er vedtatt nedlagt p.g.a. manglende behov.

Bjørkvin har ca seks boenheter for psykisk utviklingshemmede. I dag er fire av disse i bruk.

Siden vedtaket i 2020 er det blitt klart at 2-4 yngre personer som bor i kommunen i løpet av de nærmeste årene har behov for et botilbud lik det som nå er på Bjørkvin.

Det bør snarest mulig lages en konkret plan for hvordan deres framtidige omsorgsbehov kan løses. Erfaringsmessig tar det tre til fire år å forberede og gradvis flytte psykisk utviklingshemmede fra foreldrehjemmet til egen bolig.

Det tar enda lenger tid å bygge opp den kunnskap og erfaring som personalet på Bjørkvin alt har.

Vedtaket om nedleggelse bør utsettes til planleggingen om framtidig bosituasjon for psykisk

Sak 5/ 22 MÅLTIDER SOM SOSIAL MØTEPÅSS HVORDAN RETTE OPP SKADEVIRKNINGENE AV NEDLEGGELSE/ENDRING AV KJØKKENDRIFTEN I VÅRE OMSORGSINSTITUSJONER

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Ordføreren orienterte i møtet 7.12.21 om effektiviseringen av kjøkkendriften. I den etterfølgende meningsutvekslingen ble det klart uttrykt fra REF at måltidene ikke lenger fungerte som sosiale møteplasser hverken for beboerne på pleie og omsorgshjemmene, eldre hjemmeboende eller de pårørende.

Ordføreren lovet at det skulle hun se på og at hun forsto at det var behov for endring.

I gjeldene informasjonsbrosjyre for Helse og Mestring i Gausdal står det: «Det er kjøkken på hvert sykehjem. Nærheten til kjøkkenet gir mulighet for individuelle tilpasninger og god oppfølging i forhold til ernæring».

I kvalitetsreformen «Leve hele livet» heter det om måltider: «Skape gode mat og måltidsopplevelser for den enkelte».

I REF sak 9/ 21 Aldersvennlig lokalsamfunn - innspill til prosess påpekte vi at effektiviseringen i kjøkkendriften reduserte muligheten for pårørende og besøkende til å dele et måltid med en av beboerne.

Det bør være en høyt prioritert oppgave for Ordføreren å gjøre noe med dette.

Kommunen er tildelt nye ca 500000 kr i «frie midler». Det bør brukes til å «Skape gode mat og måltidsopplevelser for den enkelte».

Sak 6/22 REFERATSAKER/NYE SAKER FRA REF

KS debatthefte

Rådet for eldre og personer med funksjonsnedsettelse har følgende forslag til uttalelse:

Debattheftet er ikke oversendt REF fra kommunens politiske eller administrative ledelse, men er behandlet i Formannskapet 26. januar 2022.

I debattheftet står det: «Offentlige institusjoners evne til å respondere og levere på innbyggernes behov og forventninger samt praktisering av verdier som integritet, rettssikkerhet og åpenhet har betydning for innbyggernes tillit til dem».

Videre heter det: «Kommuneloven skal bidra til at kommuner er tillitsskapende og generelt drives slik at andre kan ha tillit til dem».

Forskningsstudier har ifølge debattheftet vist at kjennetegn på godt lokaldemokrati med høy tillit er en intern kultur med åpenhet og tillit og en struktur med tydelige ansvarlinjer og en omforent rolleavklaring.

I REF møte 6.2.2020 la formannen fram sak om «Behov for endringer hos kommunens administrative ledelse» etter mange tilbakemeldinger fra innbyggere til REF,s medlemmer om manglende tillit til administrativ ledelse. Saken ble ikke satt på sakskartet av Kommunedirektøren, men oppført under referatsaker.

REF,s råd til Kommunedirektøren for å gjenvinne tillit var: «Ydmykhet, inkludering, evne til å stole på andre og åpenhet under mottoet - Dette vet du kanskje bedre enn meg»

Tilliten har ikke blitt bedre i løpet av det siste året. 15. September fant Formannen i REF det nødvendig å sende en klage til Statsforvalteren i Innlandet om Kommunedirektørens manglende respekt for gjeldene retningslinjer. Til tross for overskridelser av svarfrist, etterlysning av svar og nye løfter har Statsforvalteren enda ikke ferdigbehandlet klagen.

Formannskapet behandlet 26. januar 2022 Kommunedirektørens framlegg til svar på de seks spørsmålene i KS debatthefte 2022. Der ble lokaldemokrati og innbyggernes tillit ikke nevnt med ett ord. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

REF anmoder Ordføreren om «å ta på største alvor» lokaldemokrati og innbyggernes tillit.